

بررسی تطبیقی ماده ۱۰ قانون مدنی با ماده ۷۵۴ قانون مدنی

تالیف

مهدی ابراهیم زاده

پژوهشگر حقوق کیفری در سه سال پایانی ۱۳۹۸-۱۳۹۹-۱۴۰۰

www.ketab.ir

ویراستار

مژده دیلم صالحی

انتشارات قانون یار

۱۴۰۰

سرشناسه	ابراهیم زاده، مهدی، ۱۳۴۸-
عنوان قراردادی	ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	بررسی تطبیقی ماده ۱۰ قانون مدنی با ماده ۷۵۴ قانون مدنی / تألیف مهدی ابراهیم زاده؛ ویراستار مژده دیلم صالحی.
مشخصات نشر	تهران: قانون یار، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۱۸۶ص.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹-۵۵۸-۵
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	کتابنامه: ص. [۱۸۳] - ۱۸۶؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	قانون مدنی -- ایران Civil law -- Iran
شناسه افزوده	دیلم صالحی، مژده، ۱۳۶۸- ویراستار
رده بندی کنگره	KMH۴۹۳/۸
رده بندی دیویی	۳۴۷/۵۵
شماره کتابشناسی ملی	۸۶۴۳۳۹
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیبا

www.ketab.ir

بررسی تطبیقی ماده ۱۰ قانون مدنی با ماده ۷۵۴ قانون مدنی

تألیف: مهدی ابراهیم راهه

ویراستار: مژده دیلم صالحی

ناشر: انتشارات قانون یار

نوبت چاپ: اول-۱۴۰۰

شمارگان: ۱۱۰۰ جلد

قیمت: ۱۲۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹-۵۵۸-۵

(تمامی حقوق مادی این کتاب محفوظ بوده و متعلق به انتشارات قانون یار می باشد)

مرکز پخش: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، پلاک ۹۲ تلفن: ۵۲۶ و ۶۶۹۷۹۵۱۹

فهرست مطالب

پیشگفتار..... ۱۱

صلح کالی به کالی (یا صلح موجل به موجل) (برای مطالعه-بخش اول)..... ۱۲

عناصر عقد صلح (برای مطالعه-بخش دوم)..... ۱۵

فصل اول

بررسی و تفسیر ماده ۱۰ قانون مدنی..... ۱۷

شک در قانون الزامی، (برای مطالعه-بخش سوم)..... ۱۹

معلوم بودن عین مرهونه (برای مطالعه-بخش چهارم)..... ۲۳

دین در عقد رهن (برای مطالعه-بخش پنجم)..... ۲۴

قابلیت رجوع موصی، (برای مطالعه-بخش ششم)..... ۲۵

اذن از امور انشائی است (برای مطالعه-بخش هفتم)..... ۲۷

مصدق مشتبّه حق وحکم (برای مطالعه-بخش هشتم)..... ۲۸

مبانی قاعده (برای مطالعه-بخش نهم)..... ۳۵

نتایج قاعده (برای مطالعه-بخش دهم)..... ۳۷

اجرای اصل آزادی قراردادها در عقود معین (برای مطالعه-بخش یازدهم)..... ۳۸

تعریف عقود معین (برای مطالعه-بخش دوازدهم)..... ۴۰

مفهوم شروط تبانی یا بنایی (برای مطالعه-بخش سیزدهم)..... ۴۲

تفاوت انحلال و بطلان نکاح (برای مطالعه-بخش چهاردهم)..... ۴۴

شرط ضمن عقد اعم از صریح و ضمنی (برای مطالعه-بخش پانزدهم)..... ۴۶

شروط الحاقی و ابتدایی (برای مطالعه-بخش شانزدهم)..... ۴۷

لزوم تشخیص قوانین امری (برای مطالعه-بخش هفدهم)..... ۴۹

نتایج اقتدار قانون در برابر اشخاص (برای مطالعه-بخش هیجدهم)..... ۵۰

قوانین امری و تکمیلی (برای مطالعه-بخش نوزدهم)..... ۵۱



- ۵۲..... فایده‌ی قوانین تکمیلی (برای مطالعه-بخش بیستم)
- ۵۳..... تمیز قوانین امری و تکمیلی، مفهوم نظم عمومی (برای مطالعه-بخش بیست و یکم)
- ۵۵..... قرارداد مخالف روح قانون (برای مطالعه-بخش بیست و دوم)
- ۵۷..... نظر مخالف دکتر امامی شرایط عقود غیرمعینه (برای مطالعه-بخش بیست و سوم)
- ۶۰..... مفهوم نظم عمومی (برای مطالعه-بخش بیست و سوم)
- ۶۳..... اشکال مربوط به قوانین امری و دخالت نظم عمومی (برای مطالعه-بخش بیست و چهارم)
- ۶۶..... روسکوپاند (۱۹۶۴-۱۸۷۰) مهندسی اجتماعی (برای مطالعه-بخش بیست و پنجم)
- ۷۳... تأثیر نهی قانونگذار در صحت قراردادها، قرائت و تمرین (برای مطالعه-بخش بیست و ششم)
- ۷۸..... اختلاف جنس (برای مطالعه-بخش بیست و هفتم)
- ۷۹..... سلب و اسقاط حقوق مدنی (برای مطالعه-بخش بیست و هشتم)
- ۸۳..... تحلیل بحث، (برای مطالعه-بخش بیست و نهم)
- ۸۵..... اثر ایجادکننده حق (برای مطالعه-بخش سی ام)
- ۹۰..... بررسی و شناخت انواع نظم عمومی (برای مطالعه-بخش سی و یکم)
- ۹۲..... حمایت از شخصیت انسان (برای مطالعه-بخش سی و دوم)
- ۹۳..... حق انسان نسبت به جسم خود بعد از مرگ (برای مطالعه-بخش سی و سوم)
- ۹۴..... پیوند عضو شخص مرده به زنده (برای مطالعه-بخش سی و چهارم)
- ۹۶..... حمایت از شخصیت معنوی و اخلاقی انسان (برای مطالعه-بخش سی و پنجم)
- ۹۸..... نظم عمومی اقتصادی (برای مطالعه-بخش سی و ششم)
- ۱۰۷..... قیاس مستنبطالعله (برای مطالعه-بخش سی و هفتم)
- ۱۱۰..... قیاس ادنی (برای مطالعه-بخش سی و هشتم)
- ۱۱۱..... آیا اصل آزادی ایقاع است؟ (برای مطالعه-بخش سی و نهم)
- ۱۱۳..... وصف مشترک ایقاعات (محدود بودن و لزوم) (برای مطالعه-بخش چهارم)
- ۱۱۶..... نظم عمومی (برای مطالعه-بخش چهل و یکم)
- ۱۱۸..... علت وجودی اصل آزادی اراده (برای مطالعه-بخش چهل و دوم)

پیشگفتار

حاکمیت اراده در ایجاد تعهدات و اسقاط تعهدات و تغییر آن‌ها محدود به قلمرو عقود بانام است؟ از نظر تاریخی در روزگار قدیم کسانی بوده‌اند که اصل حاکمیت اراده را برای ایجاد تعهدات و اسقاط و تغییر آن‌ها مختص قلمرو عقود بانام می‌دانستند طرفداران این طرز فکر، اقلیت بی‌اعتباری بوده‌اند که در فقه هم دیده شده است. اما اکثریت عظیم فقهاء و قانون مدنی ما در مواد ۱۰ و ۷۵۴ قانون مدنی اصل حاکمیت اراده را اولاً در قلمرو عقود بانام و بی‌نام جریان داده‌اند مخصوصاً فقه امامیه که همه عقود بی‌نام را در قالب عقد صلح ریخته و آن عقد را به‌نام آقای قراردادها (مسئله عقود) نامیده است. علی‌هذا نوشته‌ی پاره‌ای از اهل قلم در این مورد که هیچ‌گونه مطالعه در حقوق اسلام نداشته است جز اینکه معمول بر غرض خاص باشد نمی‌تواند باشد او می‌نویسد «در حقوق قدیم و فقه، حدود اصل حاکمیت اراده‌ی فرد در انعقاد عقود، از قلمرو عقود معینه تجاوز نمی‌کند. برعکس در حقوق جدید اصل آزادی اراده در انعقاد عقود و قرار دادها است. به همین دلیل علیرغم فقه، در حقوق جدید، طرفین می‌توانند توافق کرده عقد لازمی را به‌حالت جواز درآورند. چنین توافقی مانع تشکیل عقد نیست». ثانیاً در فقه، مکتبی وجود دارد که اصل حاکمیت اراده را حتی در خارج قلمرو عقود بانام و بی‌نام، یعنی به‌صورت ایقاعات هم پذیرفته‌اند آن‌هم در اعصار بسیار دور که هنوز در اروپا بحث تعهدات یک طرفی مطرح نبوده است و اساساً بحث تعهدات یک طرفی از حقوق اسلام به آن دیار سفر کرده است.